
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD2240 Energia-asennetutkimus 2005

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD2240 Energy Attitudes of the Finns 2005

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Pyydämme Teitä vastaamaan jokaiseen kysymykseen rengastamalla sen vaihtoehdon numeron, joka vastaa Teidän henkilökohtaista mielipidettänne.

Esimerkki vastauksen merkitsemistavasta:

1 ..... ② 3

1. Mitä mieltä olette seuraavista energia-asioita koskevista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Kansalaisten mielipiteitä ei ole riittävästi kuultu energiapoliittisissa ratkaisuissa	1	2	3	4	5
Viime vuosien poikkeukselliset sääolot (sateet, myrskyt, tulvat jne.) ovat osoitus ilmastonmuutoksesta, ts. siitä että saasteet ovat järkyttäneet luonnon tasapainoa	1	2	3	4	5
Sähkön tulisi olla maassamme tavallinen kauppatavara, jonka tuottamisen, hinnoittelun ja myynnin pitäisi olla vapaasti markkinoiden määrättävissä	1	2	3	4	5
Suuria vahinkoja aiheuttavan ydinvoimalaonnettomuuden tapahtuminen on niin epätodennäköistä, ettei sellaisesta ole syytä huolestua	1	2	3	4	5
Vaikka auringon säteily tarjoaakin saasteettoman ja ehtymättömän energianlähteen, sen merkittävä hyödyntäminen ei ole mahdollista vielä vuosikymmeniin	1	2	3	4	5
Vaikka vapaa kilpailu liike-elämässä onkin sinänsä hyvä asia, se sopii huonosti energia-alalle, jonka tulisi pysyä selkeästi yhteiskunnan ohjauksessa ja valvonnassa	1	2	3	4	5
Ydinvoimalla tuotetaan halpaa sähköä	1	2	3	4	5
Suomi ei tarvitse enää yhtään uutta suurvoimalaa	1	2	3	4	5
Kasvihuoneilmion pysäyttämiseksi kivihiihen ja muiden fossiilisten polttoaineiden käyttöä on rajoitettava tuntuvasti	1	2	3	4	5
Energiantuotannosta aiheutuvien ympäristöhaittojen ja riskien vähentämiseksi olen valmis tinkimään omasta elintasostani	1	2	3	4	5
Nykyinen polttoaineiden hintataso osoittaa, että Suomessa oltiin kaukaa viisaita viidennen ydinvoimalan rakentamisesta päätettäessä	1	2	3	4	5
Vaikka tuulivoima on saasteetonta, sen käytön lisääminen johtaisi huomattaviin ympäristöhaittoihin tuulivoimaloiden rumentaessa maiseman laajoilta alueilta	1	2	3	4	5
Valtio ja kunnat ovat parempia omistajia energiayhtiöille kuin voittoa tavoittelevat sijoittajat	1	2	3	4	5
Ydinjätteet voidaan turvallisesti loppusijoittaa Suomen kallioperään	1	2	3	4	5
Energian säästämisellä ei energiaongelmia voida ratkaista	1	2	3	4	5
Olkiluotoon parhailtaan rakennettavan uuden ydinvoimalan turvallisuutta ei tutkittu riittävästi ennen rakennusluvan myöntämistä	1	2	3	4	5
Sähköä tulisi tuottaa mahdollisimman paljon vesivoimalla, koska se on kotimainen ja uusiutuva energialähde	1	2	3	4	5
Suomessa on saatu hyviä kokemuksia ydinvoimasta	1	2	3	4	5
Tulevaisuudessa sähkön tarve on paljon suurempi kuin nykyään	1	2	3	4	5
Syöpään sairastumisen vaara on suuri ydinvoimaloiden ympäristössä	1	2	3	4	5
Jäljellä olevia vapaita koskia ei tulisi enää rakentaa siitä aiheutuvien maisemamuutosten, kalatalous- ja ympäristöhaittojen vuoksi	1	2	3	4	5
Mikäli ydinvoimalassa tapahtuisi onnettomuus, siitä aiheutuisi väistämättä korvaamattomia vahinkoja laajoille alueille ja suurille ihmisryhmille	1	2	3	4	5
Energia-asioista on nykyisin jokaisen saatavilla riittävästi luotettavaa tietoa	1	2	3	4	5
Vaihtoehtoiset energianlähteet kuten tuuli- ja aurinkovoima voitaisiin ottaa maassamme laajaan käyttöön jo melko pian, jos vain niitä koskevaan tutkimus- ja kehitystoimintaan haluttaisiin panostaa varoja	1	2	3	4	5
Suomalaiset energiayhtiöt toimivat nykyisin ympäristöasioissa vastuullisesti	1	2	3	4	5

(jatkuu...)	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ydinjätteet muodostavat jatkuvan uhan tulevien sukupolvien elämälle	1	2	3	4	5
Energian riittävyyden ja turvallisuuden takaamiseksi valtion tulisi säilyttää itsellään riittävän suuri omistus ja äänivalta energiayhtiöissä	1	2	3	4	5
Jotta teollisuutemme voisi säilyttää kansainvälisen kilpailukykynsä, sen on ehdottomasti saatava edullista sähköä	1	2	3	4	5
Vaikka EUn piirissä käynnistyneellä päästökaupalla on sinänsä hyvät tavoitteet, siitä aiheutuu Suomelle suuria ongelmia	1	2	3	4	5
Luonnonsuojelun nimissä rajoitetaan taloudellista ja teollista toimintaa liian paljon	1	2	3	4	5
Ydinvoiman käyttöön sisältyy aivan liian paljon tuntemattomia vaaratekijöitä	1	2	3	4	5
Ydinvoiman käyttö on perusteltua, koska se vähentää koko maailman riippuvuutta öljystä ja muista fossiilisista polttoaineista	1	2	3	4	5
Ydinvoiman ja -jätteiden turvallisuutta koskevista säädöksistä pitäisi päättää yhteisesti EU-tasolla eikä jokaisessa jäsenmaassa erikseen	1	2	3	4	5
Mikäli EU säättää yhteiset ydinvoimaa koskevat turvallisuusnormit, ne parantaisivat ydinvoiman käytön turvallisuutta myös Suomessa	1	2	3	4	5
Uusien voimaloiden rakentamisen sijasta pitäisi energian säästöä tehostaa	1	2	3	4	5
Ydinjätteet olisi parempi pitää nykyisissä välivarastoissaan ja odottaa uusia ratkaisuja kuin sijoittaa ne lopullisesti maamme kallioperään	1	2	3	4	5
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi uusien sähköllä lämmitettävien asuntojen rakentaminen pitäisi kieltää	1	2	3	4	5
Sähkö on Suomessa halvempaa kuin useimmissa muissa EU-maissa	1	2	3	4	5
Viidennen ydinvoimalan rakentaminen Suomeen on kannatettavaa	1	2	3	4	5
Ydinvoima on ympäristöystävällinen tapa tuottaa sähköä	1	2	3	4	5
Kaukolämmön ja sähkön yhteistuotanto on niin tehokas energian hyödyntämistapa, että siinä tulee hyväksyä myös kivihiihen ja muiden fossiilisten polttoaineiden käyttö	1	2	3	4	5
Liikenteestä ilmaan leviävät pienhiukkaset ovat nykyisin vakava terveysuhka	1	2	3	4	5
Energiayhtiöiden tulisi itse saada päättää millä energianlähteillä ne sähköä tuottavat	1	2	3	4	5
Puun, turpeen ja muiden kotimaisten polttoaineiden käytön lisäämisellä olisi merkittävä työllisyyttä parantava vaikutus	1	2	3	4	5
Maakaasun käytön lisääminen olisi riskialtista, koska kaasun saatavuuteen ja hintakehitykseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä	1	2	3	4	5
Kun viides ydinvoimala valmistuu, on se vielä turvallisempi kuin maamme nykyiset, sinänsä turvallisiksi osoittautuneet ydinvoimalat	1	2	3	4	5
Voimalaitoksista ja teollisuudesta polttoaineiden käytön seurauksena ilmaan leviävät pienhiukkaset ovat nykyisin vakava terveysuhka	1	2	3	4	5
Viidennen ydinvoimalan lisäksi maahamme tulisi rakentaa kuudeskin ydinvoimala	1	2	3	4	5
Suomen tulisi olla sähköntuotannossaan omavarainen, vailla riippuvuutta kansainvälisen sähkökaupan suhdanteista	1	2	3	4	5
Kilpailu sähkömarkkinoilla on alentanut käyttämäni sähkön hintaa	1	2	3	4	5
Päästökaupan käynnistymisen seurauksena pohjoismaisesta sähköpörssistä (Nord Pool) on tullut pelkkä hinnankorotusautomaatti	1	2	3	4	5
Viranomaiset ovat hoitaneet ydinvoimalaitosten turvallisuusvalvonnan Suomessa hyvin	1	2	3	4	5
Nyt kun sähkömarkkinoiden vapauttamisesta kilpailulle on saatu muutaman vuoden kokemus, ratkaisun voidaan todeta olleen onnistunut	1	2	3	4	5
Kun viides ydinvoimala valmistuu, sen tuottama sähkö vakauttaa sähkömarkkinoita ja pitää sähkön hintakehityksen kurissa	1	2	3	4	5

(jatkuu...)

Täysin samaa mieltä   Jokseenkin samaa mieltä   Vaikea sanoa   Jokseenkin eri mieltä   Täysin eri mieltä

On väärin että päästötöntä sähköä (mm. vesi- ja ydinvoima) tuottavat yritykset perivät myymästään sähköstä päästökaupan takia kohonnutta markkinahintaa	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5
Sähkön korkeasta hinnasta ei pidä syyttää sähkömarkkinoita, sillä ilman niitä sähkö olisi vielä kalliimpaa	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5
Markkinapohjaisen sähköntuotannon vastapainoksi Suomeen olisi saatava asiakkaiden omistamaa (osuuskuntamuotoista) tuotantoa, joka myy sähkön omakustannuseriaatteella	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5
Ajan myötä Suomi hyötyy päästökaupasta paitsi ympäristöllisesti, myös taloudellisesti	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5

2. Mihin suuntaan sähköntuotantoamme pitäisi mielestänne kehittää seuraavien energiavaihtoehtojen osalta?

Käyttöä pitäisi...

	Tuntuvasti lisätä	Hieman lisätä	Nykyisin sopiva	Hieman vähentää	Tuntuvasti vähentää	Luopua kokonaan	En osaa sanoa					
Kivihiili	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5	.....	6	E
Turve	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5	.....	6	E
Maakaasu	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5	.....	6	E
Ydinvoima	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5	.....	6	E
Vesivoima	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5	.....	6	E
Puu ja muu bioenergia	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5	.....	6	E
Tuulivoima	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5	.....	6	E
Öljy	1	.....	2	.....	3	.....	4	.....	5	.....	6	E

3. Sähkömarkkinoiden toiminnasta on ehtinyt kertyä jo usean vuoden kokemukset (kotitalouksien sähkö avattiin kilpailulle 1998, yritysten 1995). Onko markkinajärjestelmästä Teidän nähdäkseenne ollut etua vaiko haittaa, kun sen vaikutuksia arvioidaan seuraavien näkökohtien kannalta?

	Ollut etua	Ei vai- kutusta	Ollut haittaa	En osaa sanoa			
Kotitalouksien sähkön hinnan/hintakehityksen kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Yritysassiakkaiden sähkön hinnan kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Kilpailun ja energia-alan toiminnan tehostumisen kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Kuluttajien valinnanmahdollisuuksien kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Työllisyyden/alan työllistyvyyden kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Energia-alan henkilöstön kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Sähköhuollon varmuuden kannalta (mm. sähkökatkokset, korjaustyöt)	1	.....	2	.....	3	.....	E
Sähkön hintavakauden kannalta (nousut ja laskut)	1	.....	2	.....	3	.....	E
Uusien voimalaitosten/uuden tuotannon rakentamisen kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Sähkoyhtiöiden kannattavuuden kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Sähkoyhtiöiden omistajien hyötymisen (voittojen) kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Sähkoyhtiöiden johtohenkilöiden (hyötymisen) kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Energiansäästön edistämisen kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Uusiutuvien energianlähteiden käytön kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Kotimaisten energianlähteiden käytön kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Suomen energiaomavaraisuuden kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Energia-alan tutkimus- ja kehitystoiminnan (panostukset) kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Energia-alan julkisen kuvan ja maineen kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Tulevien sukupolvien kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E
Yhteiskunnan kokonaisedun kannalta	1	.....	2	.....	3	.....	E

(toimeksiantajan spesiaalit, poistettu)

TAUSTATIEDOT AINEISTON TILASTOLLISTA RYHMITTELYÄ VARTEN

Sukupuoli

- 1 Mies
- 2 Nainen

Ikäryhmä

- 1 18 - 25 vuotta
- 2 26 - 35 vuotta
- 3 36 - 45 vuotta
- 4 46 - 55 vuotta
- 5 56 - 65 vuotta
- 6 Yli 65 vuotta

Asuinkunnan koko

- 1 Alle 4 000 asukasta
- 2 4 000 - 8 000 asukasta
- 3 8 000 - 30 000 asukasta
- 4 30 000 - 80 000 asukasta
- 5 Yli 80 000 asukasta

Maakunta, jonka alueella asutte

- 1 Uusimaa
- 2 Itä-Uusimaa
- 3 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Vaasan rannikkoseutu (Pohjanmaa)
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Millainen peruskoulutus Teillä on?

- 1 Kansakoulu
- 2 Keski- tai peruskoulu
- 3 Ylioppilastutkinto

Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

- 1 Ei ammatillista koulutusta
- 2 Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus
- 3 Ammattikoulu, kouluasteen ammatill. tutkinto
- 4 Opistotutkinto, ammattikorkeakoulututkinto
- 5 Yliopisto- tai tiedekorkeakoulututkinto

Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne

- 1 Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- 2 Ylempi toimihenkilö
- 3 Alempi toimihenkilö
- 4 Työntekijä
- 5 Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
- 6 Maatalousyrittäjä
- 7 Kotiäiti/koti-isä
- 8 Opiskelija
- 9 Eläkeläinen
- 10 Työtön
- 11 Muu

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

- 1 KESK
- 2 SDP
- 3 KOK
- 4 Vasemmistoliitto
- 5 Vihreät
- 6 RKP
- 7 Kristillisdemokraatit
- 8 Perussuomalaiset
- 9 Jokin muu
- 10 En äänestäisi lainkaan
- 11 En osaa sanoa
- 12 En halua sanoa

KOMMENTTEJA?

Kaikki mielipiteet energia-asioista tai tästä tutkimuksesta ovat tervetulleita ja arvokkaita.

KIITOKSET VAIVANNÄÖSTÄ!

Palauttakaa tämä lomake oheisessa kirjekuoressa.